Голові спеціалізованої вченої ради
з розгляду та захисту дисертації на
здобуття ступеня доктора філософії
доктору юридичних наук, професору,
завідувачу кафедри службового і
медичного права Навчально-наукового
інституту права Київського
національного університету імені
Тараса Шевченка
Берлачу Анатолію Івановичу

ВІДГУК

офіційного опонента, доктора юридичних наук, професора,
судді Дніпропетровського окружного адміністративного суду
Голобутовського Романа Зіновійовича
на дисертацію **Бурдейної Ольги Василівни** на тему: **«Адміністративно-правовий статус державних службовців органів судової влади»**,
представлену до публічного захисту на здобуття ступеня доктора філософії
у галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право

1. Актуальність теми дослідження, зв'язок з науковими програмами, темами. Взяття Україною курсу на входження до спільноти країн Європейського Союзу вимагає стабільного функціонування державних органів влади. Держава не може ефективно розвиватися та стати частиною сучасного світового простору, не імплементуючи кращі нормативні практики європейського законодавства у сфері державної служби, не вживаючи відповідні заходи щодо підвищення авторитету державної служби загалом та в сфері судоустрою зокрема. Тому належна реалізація прав та обов'язків, чітке встановлення обмежень та відповідальності, як елементів статусу особливої категорії працівників – державних службовців у ключовій гілці влади – судовій, є обов'язковим елементом відповідальності держави та одним з важливих напрямів державної політики.

На сьогодні статус державних службовців в органах судової влади України має недостатній рівень правового та соціального забезпечення, який не дозволяє утримувати на місцях професіоналів, які б максимально оперативно та результативно виконували завдання щодо забезпечення відправлення правосуддя. Тому вкрай необхідним є вдосконалення ключових елементів адміністративно-правового статусу державних службовців органів судової влади як важливого фактору підвищення їх ефективної діяльності на підставі детального дослідження їх основних аспектів.

З огляду на вищевикладене, дане дисертаційне дослідження є актуальним та доречним.

Актуальність обраної теми дисертаційного дослідження також підтверджується пов'язаністю з науково-дослідною роботою. Зокрема дисертація виконувалась в межах науково-дослідної роботи кафедри державознавства і права Національної академії державного управління при Президентові України за темою: "Удосконалення організаційного та правового механізмів взаємовідносин органів місцевого самоврядування з підприємствами, установами, організаціями" (0119U101448, 12.04.2019) комплексного наукового проекту Національної академії державного управління при Президентові України "Державне управління та місцеве самоврядування".

2. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

У результаті ґрунтовного аналізу змісту наукових публікацій та дисертаційного дослідження Бурдейної О.В., можна зробити висновок про те, що наукові висновки та практичні рекомендації, сформульовані дисертанткою, є аргументованими та обґрунтованими.

Змістовне наповнення дисертаційного дослідження відповідає визначеним у вступі об'єкту, предмету, меті та завданням дослідження. У представленому дисертаційному дослідження авторці вдалося сформулювати наукові висновки та практичні пропозиції, які відповідають критерію новизни та вирішують поставлені завдання та відповідну наукову проблематику. У зв'язку з цим, можна зробити висновок, що поставлена мета була повністю виконана авторкою.

Дисертаційна робота складається з вступу, трьох розділів, десяти підрозділів та висновків до кожного з розділів, а також загальних висновків і додатків.

Слід відмітити, що структура дисертації є послідовною, логічною та відповідає завданнями та меті дослідження. Дисертаційне дослідження характеризується логічним викладом матеріалу та високим рівнем наукового стилю.

Кількість використаних у дисертації джерел (221 найменування) забезпечила високий ступінь вірогідності отриманих результатів. Не дивлячись на те, що з огляду на тему дисертації, дослідження та його висновки ґрунтуються переважно на працях вітчизняних науковців, у дисертації цілком слушно використано й публікації іноземних науковців, а також праці вітчизняних науковців у зарубіжних наукових джерелах.

Усе наведене свідчить про те, що дисертація ґрунтується на належній теоретичній та практичній основі, а наукові положення, висновки і рекомендації, сформульовані у дисертації, мають належний рівень обґрунтованості.

3. Достовірність та наукова новизна одержаних результатів.

Слід наголосити на тому, що наукові висновки та практичні пропозиції авторки є новими, достовірними та обґрунтованими на належному рівні. Наукова новизна одержаних Бурдейною О.В. результатів обумовлюється тим, що дане дослідження є одним із перших комплексних загальнотеоретичних досліджень адміністративно-правового статусу державних службовців органів судової

влади, та розроблення практичних рекомендацій щодо його розвитку і удосконалення в Україні.

У дослідженні цілком обґрунтовано доцільність встановлення додаткових освітніх вимог щодо наявності у кандидата на посаду керівника апарату суду вищої освіти в галузі публічного управління чи відповідного напрямку освітньої програми в університетах за спеціальністю «Судове адміністрування» (яку в подальшому також ввести у вищих навчальних закладах), з підстав того, що специфіка посадових обов'язків за даною посадою вимагає наявності знань управлінського характеру.

Цікавим видається з наукової точки зору доктринально-авторське трактування здобувачкою правових термінів в сфері державної служби в органах судової влади таких, як: «адміністративно-правовий статус державних службовців органів судової влади», «права державних службовців органів судової влади України», «обмеження державних службовців органів судової влади», «юридична відповідальність державних службовців органів судової влади».

Важливим для удосконалення правового та соціалного забезпечення державних службовців органів судової влади буде запропоноване дисертанткою,прийняття Закону України «Про апарат суду», в якому буде визначено дефініцію «апарату суду», його місії та завдання; наведено структуру суду в розрізі кожної з юрисдикцій; закріплено перелік посад працівників апарату суду, та які з них будуть належати до посад державної служби, порядок їх заміщення із деталізацією прав та обов'язків за кожною із посад (з врахуванням повноважень, що передбачені процесуальним законодавством); регламентовано систему оплати праці та встановлення кожної із складових заробітної плати; встановлено перелік заохочень дисциплінарних проступків, а також підстави притягнення до дисциплінарної відповідальності; закріплено деталізовані умови соціально-побутового забезпечення, визначено перелік підстав для звільнення працівників апарату, «припинення державної служби в органах судової влади», «апарат суду».

Достатньо обґрунтованими можна вважати пропозиції Бурдейної О.В. щодо напрямів розвитку та удосконалення адміністративно-правового статусу державних службовців в органах судової влади, які враховують можливості впровадження передових західноєвропейських правових практик в цій сфері.

4. Повнота викладу результатів дисертаційного дослідження в опублікованих працях. Основні положення та висновки дисертації висвітлені у 11 наукових публікаціях, серед яких: 4 – у виданнях, включених МОН України до переліку наукових фахових видань із юридичних наук та 7 – у збірниках тез доповідей на науково-практичних конференціях. Змістовне наповнення, перелік та кількість публікацій, апробація результатів дисертації відповідають встановленим вимогам п. 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12.01.2022.

5. Практичне значення і впровадження результатів дослідження. Результати цього дисертаційного дослідження можуть бути використані для подальшої розробки проблем адміністративно-правового статусу державних службовців органів судової влади, а також при підготовці проектів нормативно-правових актів на удосконалення статусу осіб, які займають посади державної служби в сфері системи судоустрою. В цілому, основні теоретичні положення та висновки дисертації доведено до рівня конкретних пропозицій, які сприятимуть удосконаленню правового регулювання досліджуваної сфери і можуть бути використаними органами державної та судової влади.

6. Оцінка оформлення дисертації. Дисертаційне дослідження Бурдейної О.В. на тему «Адміністративно-правовий статус державних службовців органів судової влади» оформлено відповідно до встановлених МОН України вимог, викладено літературною українською мовою, науковим стилем. Робота написана на високому науковому рівні з використанням відповідного наукового інструментарію.

7. Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації.

Утім, як і будь-яке дисертаційне дослідження, що відзначається авторським, творчим підходом, дисертаційне дослідження Бурдейної О.В. не позбавлене дискусійних аспектів або потребує певних уточнень чи коригувань. Хотілося б звернути увагу на таке:

1. Видається доцільним уточнення у вступі дисертаційного дослідження можливості практичного застосування результатів дослідження з чітким розмежуванням за цілями: у науково-дослідній роботі, у навчальному процесі, у правотворчості у правозастосуванні

2. Попри те, що авторка у підрозділах 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5 розділу 2 «Адміністративно-правовий статус державних службовців органів судової влади: організаційний та практичний аспект» детально і послідовно обґрунтувала та навела перелік проблем по кожному з напрямів, проте доцільно було б структурувати їх шляхом додавання їх до підрозділу 3.2. «Тенденції розвитку законодавчого забезпечення правового статусу державних службовців органів судової влади» розділу 3. Таким чином, це б привело б до більш чіткого та зручного застосування, як для законодавця (з метою внесення відповідних змін), так і для доктрини (з метою ведення дискусій) в процесі застосування шляхів вирішення проблем.

3. Розкриваючи питання особливостей професійної відповідальності державної службовців органів судової влади у однойменному підрозділі 2.4. розділу 2, здобувачкою, водночас, не сформоване авторське визначення цьому виду відповідальності, що не в повній мірі відображає її науковий погляд на проблематику професійної відповідальності осіб, що обіймають посади державної служби в судочинстві.

Водночас, висловлені зауваження жодним чином не впливають на високу оцінку здійсненого Бурдейної О.В. дослідження та не стосуються його концептуальних положень. Швидше йдеться про уточнення окремих авторських пропозицій, а також моменти, які носять характер наукової дискусії, в якій кожен вправі відстоювати свою позицію.

8. Оцінка змісту дисертації, її завершеності та відповідності встановленим вимогам. Дисертаційне дослідження Бурдейної О.В. на тему «Адміністративно-правовий статус державних службовців органів судової влади» є комплексним дослідженням, в якому здійснено обґрунтування теоретико- методологічних засад адміністративно-правового статусу державних службовців органів судової влади, та на підставі аналізу нормативно-правових актів, наукової літератури і зарубіжного досвіду, розроблено науково-практичні рекомендації щодо його розвитку й удосконалення. Рецензована праця містить наукові положення, нові науково-обґрунтовані теоретичні і практичні результати, що мають істотне значення для галузі знань 08 Право, а також свідчить про особистий внесок здобувачки в науку.

9. Загальний висновок. З огляду на актуальність, новизну, важливість здобутих автором наукових результатів, їх обґрунтованість і достовірність, практичну цінність сформульованих положень і висновків, дисертаційна робота Бурдейної О.В. на тему «Адміністративно-правовий статус державних службовців органів судової влади» є самостійним, оригінальним, завершеним науковим дослідженням, у якому вирішено актуальне наукове завдання у галузі знань права.

Наукова праця відповідає спеціальності 081 Право і вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261, пп. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44.

За результатами публічного захисту Бурдейна Ольга Василівна заслуговує на присудження їй наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право.

Офіційний опонент:
доктор юридичних наук, професор,
суддя Дніпропетровського окружного
адміністративного суду **Роман ГОЛОБУТОВСЬКИЙ**